

Detaljni izvedbeni nastavni plan za kolegij:
Mikrobiologija

Akadska godina: 2025/2026

Studij: Preddiplomski sveučilišni studij *Biotehnologija i istraživanje lijekova, II godina studija*

Kod kolegija: BIL205

ECTS bodovi: 8

Jezik na kojem se izvodi kolegij: Hrvatski / Engleski

Nastavno opterećenje kolegija: 80 sati (50P + 10S + 20V)

Preduvjeti za upis kolegija: položen završni ispit iz kolegija "Stanična i molekularna biologija"

Nositelj kolegija i kontakt podaci:

Titula i ime: doc. dr. sc. Željka Maglica i izv. prof. Igor Jurak

Adresa: Odjel za biotehnologiju Sveučilišta u Rijeci, Radmile Matejčić 2

tel: +385 (0)51 584 556

e-mail: zeljka.maglica@uniri.hr, igor.jurak@uniri.hr

Vrijeme konzultacija: Željka Maglica: nakon svakog predavanja i seminara ili po dogovoru uz predhodnu e-mail najavu. Igor Jurak, srijedom 13-14:00 h, soba O-221

Izvođači i nastavna opterećenja (suradnici, asistenti, tehničar/laborant):

doc. dr. sc. Željka Maglica 30P+5S

doc. dr. sc. Igor Jurak 20P+5S

David Visentin 20Vx 2 grupe

Antonija Braut 20Vx 2 grupe

Obavezna literatura:

1. Brock Biology of Microorganisms (16th ed.) (2020) by Michael T. Madigan, Kelly S. Bender, Daniel H. Buckley, W. Matthew Sattley & David A. Stahl, Pearson Education, Inc., San Francisco

2. Skripta predavanja: transkripti prezentacija nakon predavanja (dostupno na Merlin serveru)

3. Principles of Virology, 4th ed. – određena poglavlja

Opis predmeta (sažetak i ciljevi kolegija):

Mikrobiologija je temeljna biološka znanost koja se bavi proučavanjem mikroskopski vidljivih organizama. Na ovom kolegiju studenti će naučiti klasifikaciju mikroorganizama te će se upoznati sa osnovama funkcioniranja bakterija, virusa, archaea, kvasaca i protozoa. U sklopu tog djela kolegija poseban naglasak biti će na organizaciji gena i metabolizmu bakterijskih stanica. U drugom djelu kolegija studenti će naučiti o bakterijama koje interagiraju s ljudskim tijelom te o važnosti antibiotika. Osim ljudskog zdravlja, mikroorganizmi igraju važnu ulogu u raznim drugim ekosustavima, od voda, mora do zemlje te će studenti dobiti uvid u rasprostranjenost i važnost mikroorganizama za ekologiju. Konačno, polaznici kolegija će se upoznati sa uporabom mikroorganizama u biotehnologiji, prehrambenoj i drugim industrijama.

U sklopu seminara studenti će naučiti neke specifične karakteristike mikroorganizama i njihove uporabe u komercijalne svrhe. Ujedno, studenti će se upoznati s velikim brojem patogenih mikroorganizama. Patogeni mikroorganizmi birani su prema njihovoj rasprostranjenosti ili opasnosti po ljudsko zdravlje.

Na vježbama će se studenti upoznati s osnovnim tehnikama rada u mikrobiološkom laboratoriju. Naučiti će kako se uzgajaju i selektiraju različite vrste bakterija, kako se određuje osjetljivost bakterija na antimikrobne spojeve i dr.

Nakon odslušanog kolegija studenti će dobiti uvid u glavne karakteristike mikroorganizama, njihovoj ulozi u medicini i biotehnologiji te se upoznati s glavnim tehnikama rada s bakterijama.

Ishodi učenja:

Specifične kompetencije koje će se razvijati na predmetu:

- Selekcija mikroorganizama na hranjivim podlogama i osnovne tehnike rada s mikroorganizmima
- Bojanje mikroskopskih preparata i raspoznavanje osnovnih mikroorganizama
- Biološko utvrđivanje specifičnih karakteristika osnovnih mikroorganizama
- Utvrđivanje osjetljivosti na antimikrobne spojeve
- Upoznavanje kako se mikroorganizmi mogu koristiti u industriji

Nakon završenog programa iz predmeta studenti će stoga moći:

- Klasificirati osnovne mikroorganizme
- Definirati osnovne pojmove iz mikrobiologije
- Razumjeti ulogu mikroorganizama u zdravlju i bolesti
- Opisati ulogu mikroorganizama u znanosti, ekologiji, biotehnologiji i industriji
- Samostalno pripremiti mikrobiološki uzorak i odrediti temeljne pokazatelje rasta i diobe

Detaljni sadržaj kolegija (teme/naslovi predavanja, seminara i vježbi):

A. Predavanja

P1. Introduction to microbiology (Chapter 1) 2h

- Observing the world of microbes
- History of microbiology
- Diversity of the microbe world and its classification

P2. Microbial cell structure and function (Ch. 2) 4h

- Cell morphology
- Cell walls
- Microbial locomotion

P3. Microbial metabolism (Ch. 3) 2h

- Basic strategies
- Respiration in different bacteria
- Fermentation

P4. Microbial information flow and protein processing (Ch. 4) 2h

- DNA replication
- RNA synthesis: Transcription
- Protein Synthesis: Translation

P5. Microbial growth and its control (Ch. 5) 2h

- Bacterial cell division
- Population growth
- Control of microbial growth

P6. Microbial regulatory systems (Ch. 6) 2h

- Transcriptional regulation
- Sensing and signal transduction
- Regulation of Enzymes

P7. Molecular biology of microbial growth (Ch. 7) 2h

- Cell division
- Biofilm formation
- Antibiotic targets

P8. Genetics of Bacteria and Archaea and Biotechnology (Ch. 11 and 12) 2h

- Gene transfer in bacteria
- Biotechnology
- Genome editing

P9. Microbial evolution and diversity (Ch. 13 and 14) 2h

- The origin of life on Earth
- Metabolic diversity of microorganisms

P10. Functional diversity of microorganisms (Ch. 15 and 16) 2h

- Diversity in different cycles
- Morphological diversity
- Classification of bacteria

P11. Diversity of Archaea and Yeasts and microbial Eukarya (Ch. 17 and 18) 2h

- Archaeal specificity
- Basic characteristics of unicellular organisms
- Diversity of archaea, yeast and protists

P12. Microbial ecology (Parts of Ch. 19, 20, 21, 22, and 23) 2h

- Basic principles and techniques
- Microbial ecosystems
- Microbial symbiosis

P13. Microbial interactions with humans (Ch. 24 and 25) 2h

- Human microbiota
- Basic principles of pathogenicity
- Antimicrobial drugs

P14. Infectious diseases and their transmission (Ch. 29, 30, 31, 32, and 33) 2h

- Virus vs. bacterial infections
- The most common and most dangerous pathogens

P15. Virology – basic concepts (1 h)**P16. Structure of virion, attachment and entry – (1h)****P17. Intercellular trafficking and replication (1h)****P18. Strategy of replication I – large DNA viruses (3h)**

P19. Strategy of replication II – mins(-)ssRNA (3h)

P20. Strategy of replication II – plus(+)ssRNA (3h)

P21. Strategy of replication III – retroviruses (3h)

P22. Virus diagnostics and research (2h)

P23. Subviral infectious agents (1h)

P24. Viruses in biotechnology (2h)

B. Seminari:

Početkom nastave će svakom studentu biti dodijeljena tema koju će samostalno obraditi i prezentirati. Neke od tema koje će biti obrađene tijekom prvih pet seminarskih termina (S1-S5) su: *Streptococcus mutans*; *Streptococcus pneumoniae*; *Streptococcus pyogenes*; *Neisseria meningitidis*; uropathogenic *Escherichia coli*; *Escherichia coli* O157:H7; *Staphylococcus aureus*; *Mycobacterium tuberculosis*; *Clostridium tetani*; *Bordetella pertussis*; *Corynebacterium diphtheriae*; *Treponema pallidum*; *Neisseria gonorrhoeae*; *Listeria monocytogenes*; *Shigella dysenteriae*; *Legionella pneumophila*; *Enterococcus faecalis*; *Helicobacter pylori*; *Salmonella enterica* serovar Typhi; *Rickettsia prowazekii*; *Pseudomonas aeruginosa*; *Vibrio cholerae*; *Clostridium difficile*; *Plasmodium falciparum*; *Yersinia pestis*; *Candida albicans*; *Leishmania*; Bioterrorism; role of yeast in the production of beer and wine; production of electricity using microorganisms, plastic-degrading bacteria, oil-degrading bacteria.

C. Vježbe:

- V1. Microbiological laboratory, equipment, microscopes, sterilization and disinfection
- V2. Growing bacteria and bacterial growth media
- V3 and V4. Microscopic preparations and staining processes
- V5. Determining the number of microbes
- V6. Determining the growth curve
- V7. Preparation of competent bacteria for bacterial transformation
- V8. Bacterial transformation (heat shock)
- V9 and V10. Determination of microbial sensitivity to antimicrobial compounds (antibiotics)

Obveze, način praćenja i vrednovanje studenata:

Pohađanje predavanja je preporučeno. Pohađanje seminara i vježbi je obavezno i nije ih moguće nadoknaditi. Nije moguće mjenjati grupe ni radna mjesta tijekom vježbi jer se vježbe nadovezuju jedna na drugu. Prije početka eksperimentalnog rada biti će pismena provjera pripremljenosti studenta te će se provjeravati rezultati prethodnog rada. Na vježbama je moguće ostvariti 5 ocjenskih bodova.

Redovitost u učenju i znanje studenata provjeravat će se na 3 kolokvija (pismeno), koji će se provoditi po završetku svake velike nastavne jedinice, a njihova ukupna ocjena činiti će 45%. konačnog uspjeha studenta. Svaki kolokvij nositi će 15 ocjenskih bodova. Prolaz na kolokvijima je preduvjet za sudjelovanje na završnom ispitu, koji će činiti 50% završne ocjene kolegija.

Ispitni rokovi:

- 1. ispitni rok održat će se 28.04.2025. od 9-13h u Informatičkoj učionici O-339
- 2. ispitni rok održat će se u siječnju prema dogovoru sa studentima
- 3. ispiti rok održati će se u lipnju prema dogovoru sa studentima
- 4. ispitni rok održati će se u rujnu prema dogovoru sa studentima

Formiranje ocjene (prema Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci):

Studenti koji su tijekom kontinuiranog dijela nastave ostvarili:

- od 0 do 24,9% ocjenskih bodova ne mogu pristupiti završnom ispitu
- više od 25% ocjenskih bodova mogu pristupiti završnom ispitu

Prema postignutom ukupnom broju ocjenskih bodova dodjeljuju se sljedeće konačne ocjene:

Postotak usvojenog znanja i vještina	ECTS ocjena	Brojčana ocjena
90% do 100%	A	Izvrstan (5)
75% do 89,9%	B	Vrlo dobar (4)
60% do 74,9%	C	Dobar (3)
50% do 59,9%	D	Dovoljan (2)
0% do 49,9%	F	Nedovoljan (1)

Konačna ocjena je zbroj bodova ostvarenih tijekom nastave i bodova ostvarenih na završnom ispitu, a prolazne ocjene su izvrstan (5), vrlo dobar (4), dobar (3) i dovoljan (2).

Raspored nastave :

Datum	Grupa	Vrijeme	Broj sati	Mjesto	Oblik nastave	Izvođač
23.03.2026.	svi	15:30-16:15	1	O-030	P1	Željka Maglica
24.03.2026.	svi	8 - 11	3	O-030	P2	Željka Maglica
25.03.2026.	svi	8 - 11	3	O-030	P3	Željka Maglica
26.03.2026.	svi	8 - 11	3	O-030	P4	Željka Maglica
27.03.2026.	svi	8 - 11	3	O-030	P5 i P6	Željka Maglica
30.03.2026.	Grupa 1	10-11:30	1	O-339	Kolokvij 1	Željka Maglica
30.03.2026.	Grupa 2	11:30-13	1	O-339	Kolokvij 1	Željka Maglica
30.03.2026.	svi	13-16	3	O-030	P7 i P8	Željka Maglica

31.03.2026.	svi	8-11	3	O-030→ O-339	P9 i P10	Željka Maglica
01.04.2026.	svi	8-11	3	O-030	P10 i P11	Željka Maglica
02.04.2026.	svi	8-11	3	O-030	P11 i P12	Željka Maglica
03.04.2026.	svi	8-11	3	O-030	P12 i P13	Željka Maglica
07.04.2026.	Grupa 2	8:30-9:30	1	O-339	Kolokvij 2	Željka Maglica
07.04.2026.	Grupa 1	9:30-10:30	1	O-339	Kolokvij 2	Željka Maglica
07.04.2026.	svi	13-15	2	O-030	P14	Željka Maglica
08.04.2026.	svi	12-13:30	2	O-030	S1-S2	Željka Maglica
08.04.2026.	Grupa 1 i 2	8:30-10	2	Praktikum 1 i 2	V1	David Visentin Antonija Braut
08.04.2026.	Grupa 3 i 4	10:11:30	2	Praktikum 1 i 2	V1	David Visentin Antonija Braut
09.04.2026.	Grupa 3 i 4	10-12	2	Praktikum 1 i 2	V2	David Visentin Antonija Braut
09.04.2026.	svi	12-14:30	3	O-030	S3-S5	Željka Maglica
09.04.2026.	Grupa 1 i 2	14:30-16	2	Praktikum 1 i 2	V2	David Visentin Antonija Braut
10.04.2026.	svi	8-12	4	O-030	P15-P16	Igor Jurak
10.04.2026.	Grupa 1 i 2	12-13:30	2	Praktikum 1 i 2	V3	David Visentin Antonija Braut
10.04.2026.	Grupa 3 i 4	13:30-15	2	Praktikum 1 i 2	V3	David Visentin Antonija Braut
13.04.2026.	Grupa 3 i 4	10-11:30	2	Praktikum 1 i 2	V4	David Visentin Antonija Braut
13.04.2026.	Grupa 1 i 2	11:30-13	2	Praktikum 1 i 2	V4	David Visentin Antonija Braut
13.04.2026.	svi	13-16	3	O-030	P17	Igor Jurak
14.04.2026.	Grupa 1 i 2	10-11:30	2	Praktikum 1 i 2	V5	David Visentin Antonija Braut
14.04.2026.	Grupa 3 i 4	11:30-13	2	Praktikum 1 i 2	V5	David Visentin Antonija Braut

14.04.2026.	svi	13-15	2	O-030	P18	Igor Jurak
15.04.2026.	Grupa 3 i 4	9-10:30	2	Praktikum 1 i 2	V6	David Visentin Antonija Braut
15.04.2026.	Grupa 1 i 2	10:30-12	2	Praktikum 1 i 2	V6	David Visentin Antonija Braut
15.04.2026.	svi	12-15	3	O-030	P19	Igor Jurak
16.04.2026.	Grupa 1 i 2	9-10:30	2	Praktikum 1 i 2	V7	David Visentin Antonija Braut
16.04.2026.	Grupa 3 i 4	10:30-12	2	Praktikum 1 i 2	V7	David Visentin Antonija Braut
16.04.2026.	svi	12-15	3	O-030	S6-S8	Igor Jurak
17.04.2026.	svi	9-13	4	O-030	P20-P21	Igor Jurak
17.04.2026.	Grupa 3 i 4	13-14:30	2	Praktikum 1 i 2	V8	David Visentin Antonija Braut
17.04.2026.	Grupa 1 i 2	14:30-16	2	Praktikum 1 i 2	V8	David Visentin Antonija Braut
20.04.2026.	svi	8-11	3	O-030	P22-P23	Igor Jurak
20.04.2026.	Grupa 1 i 2	11-12:30	2	Praktikum 1 i 2	V9	David Visentin Antonija Braut
20.04.2026.	Grupa 3 i 4	12:30-14	2	Praktikum 1 i 2	V9	David Visentin Antonija Braut
22.04.2026.	Grupa 3 i 4	9-10:30	2	Praktikum 1 i 2	V10	David Visentin Antonija Braut
22.04.2026.	Grupa 1 i 2	10:30-12	2	Praktikum 1 i 2	V10	David Visentin Antonija Braut
22.04.2026.	svi	12:30- 13:30	1	O-030	P24	Igor Jurak
24.04.2026.	svi	14-16	2	O-030	S9, S10	Igor Jurak
27.04.2026.	Grupa 1	9-10	1	O-339	Kolokvij 3	Igor Jurak
27.04.2026.	Grupa 2	10-11	1	O-339	Kolokvij 3	Igor Jurak
28.04.2026.	Grupa 2	9-11	2	O-339	Završni ispit	Željka Maglica i Igor Jurak
28.04.2026.	Grupa 1	11-13	2	O-339	Završni ispit	Željka Maglica i Igor Jurak

*Moguće su promjene rasporeda nastave zbog nepredviđenih okolnosti.

Dodatne informacije:

Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom kolegiju. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.

Akadska čestitost

Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente*.